

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА
ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК УРБОЛАНДШАФТІВ»
(27 березня 2018 року)**

КИЇВ – 2018

БОТАНІКА, ОХОРОНА БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА

УДК 630*2:502.6/.7

ОЦІНКА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИДІЛЕННЯ ОСОБЛИВО ЦІННИХ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІСІВ У БІЛОРУСІЇ

В.І. Невмержицький, здобувач*,

О.В. Морозюк, кандидат сільськогосподарських наук,

П.І. Лакида, доктор сільськогосподарських наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Проблема збереження біологічного різноманіття займає важливе місце в екологічній політиці Республіки Білорусь. Потреба у збереженні та сталому використанні біорізноманіття обумовлена його глобальною роллю в забезпеченні стабільності біосфери та екологічно безпечного існування людини.

У 1997 р. Міністерством природних ресурсів і охорони навколишнього середовища спільно з Національною академією наук Білорусі розроблені та затверджені постановою Ради Міністрів Республіки Білорусь Національна стратегія та план дій по збереженні та сталому використанні біологічного різноманіття Республіки Білорусь [2].

До природних територій, що підлягають особливій охороні, відповідно до Закону Республіки Білорусь від 20.10.1994 р. «Про особливо охоронювані природні території» відносять заповідники, національні парки, заказники і пам'ятки природи. Природні території оголошуються особливо охоронюваними, якщо вони мають особливе екологічне, наукове, рекреаційне та естетичне значення. Більшість особливо охоронюваних природних територій виконують функції ядер національної екологічної мережі, які забезпечують підтримання екологічного балансу в регіоні.

До природних територій, що підлягають спеціальній охороні, відповідно до статті 63 Закону Республіки Білорусь від 26.11.1992 р. «Про охорону навколишнього середовища» та інших законодавчих актів, відносять водоохоронні зони, прибережні смуги водних об'єктів, водоохоронні ліси, захисні ліси, особливо захисні ділянки лісу, місця проживання (зростання) рідкісних і тих, які перебувають під загрозою зникнення диких тварин (дикорослих рослин) та інші території, для яких встановлено спеціальний природоохоронний режим охорони та

---

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Лакида П.І.

використання. Зазначені природні території входять до складу буферних зон та екологічних коридорів формованої національної екологічної мережі, завдяки яким підтримуються екологічні зв'язки між ядрами [2]. Також проводиться робота з включення національної екологічної мережі в єдину екологічну мережу Європи та створюється мережа територій, що мають міжнародне значення для збереження біорізноманіття (ключові орнітологічні, ботанічні, транскордонні особливо охоронювані природні території, біосферні резервати).

Лісова сертифікація є одним з напрямків діяльності Міністерства лісового господарства Республіки Білорусь, яке сприяє забезпеченню продуктивності та стійкості деревостанів, підвищенню біологічного різноманіття в лісах, мінімізації негативного впливу лісогосподарського виробництва на навколишнє середовище, підвищення експортного потенціалу лісової галузі, зняттю технічних бар'єрів у міжнародній торгівлі. Лісова сертифікація здійснюється відповідно до вимог міжнародної схеми Лісової Опікунської Ради FSC і в рамках Системи лісової сертифікації Національної системи підтвердження відповідності Республіки Білорусь визнаної Загальноєвропейською Радою з Лісової Сертифікації (PEFC). Станом на 01.01.2017 р. в Білорусії сертифіковано 90 лісгоспів або 7,7 млн га лісового фонду (92,1 % площі лісів, підпорядкованих Міністерству лісового господарства) за схемою FSC і 93 лісгоспи Міністерства лісового господарства, загальною площею 7,9 млн га за схемою PEFC [1].

Інтерпретація критеріїв особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ) для Білорусії була виконана в 2005–2007 рр. в рамках міжнародного проекту з картування лісів з високою біологічною цінністю, ініційованою міжнародною організацією BirdLife European Forest Task Force за участю ГО «Ахова птушак Бацькаўшчына» та Інституту експериментальної ботаніки НАН Білорусії. В результаті виконання проекту в 2007 р. розроблена карта ОЦЗЛ на території Білорусії, яку можна знайти на сайті www.forestmapping.net разом з картами інших країн. Ця карта є не просто ілюстрацією збережених особливо цінних лісових масивів в країні, а допомагає планувати заходи щодо збереження біорізноманіття [1].

Список використаних джерел

1. Лесная сертификация в Республике Беларусь : веб-сайт. URL: <http://www.mlh.by/our-additional-activities/certification/lesnaya-sertifikatsiya-v-respublike-belarus/> (дата звернення: 25.02.2018).
2. Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 29.12.2007 N 1920 «Об утверждении Национальной стратегии развития и управления системой природоохранных территорий до 1 января 2015 г.» URL: <http://2009.pravoby.info/docum09/part07/akt07402.htm> (дата звернення: 27.02.2018).